

Reactie van Imperial Tobacco op de internetconsultatie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport m.b.t. het Besluit houdende wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit om de uitzondering op het rookverbod in de vorm van rookruimtes af te schaffen en enkele technische wijzigingen

1. Introductie

Imperial Tobacco Nederland (hierna 'ITN') verwelkomt de mogelijkheid om te reageren op het voorstel van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport met betrekking tot het Besluit houdende wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit om de uitzondering op het rookverbod in de vorm van rookruimtes af te schaffen en enkele technische wijzigingen

Wij zijn van mening dat wetgeving waarbij uitgebreide beperkingen worden opgelegd aan een legaal product een sterke onderbouwing vereist, en een heldere kennis van de uitwerking en effectiviteit in de praktijk noodzaakt.

Graag reageren wij in het bijzonder als werkgever met een rookruimte, om medewerkers, die daar behoefte aan hebben, de mogelijkheid te bieden te kunnen roken, zonder dat andere werknemers daar last van ervaren. In onze reactie zullen wij ons dan ook met name richten op het voorgenomen besluit tot sluiten van de rookruimtes in het bedrijfsleven.

2. Over Imperial Tobacco

Imperial Tobacco, onderdeel van Imperial Brands, produceert, distribueert en verkoopt een breed assortiment van tabak, sigaretten, shag, rookloze tabaksproducten, sigaren, elektronische dampwaar en papier. Onze producten zijn te koop in meer dan 160 landen. We hebben wereldwijd 47 fabrieken en tellen 37.000 medewerkers.

Imperial Tobacco wil constructief in gesprek gaan met de Nederlandse overheid over inhoudelijke beleidskwesties, zodat er goede regelgevende beslissingen worden genomen. We steunen degelijke, wetenschappelijk onderbouwde, redelijke en uitvoerbare regelgeving voor tabaksproducten.

3. Reactie op het ontwerp besluit

Aanleiding en rechtvaardiging door de staatssecretaris

De staatssecretaris schrijft dat hij deze maatregel wenst te nemen om te voorkomen dat jongeren beginnen met roken, het beschermen van omstanders tegen meerroken en het ondersteunen van rokers die willen stoppen met roken en gestopt willen blijven.

In de beantwoording van de IAK-vragen schrijft de staatssecretaris dat de volksgezondheid van in het bijzonder jongeren in het geding is. Het kabinet is van mening dat maatregelen om de toegankelijkheid en beschikbaarheid van tabaksproducten te beperken essentieel zijn. Zo stelt zij dat door het sluiten van rookruimtes het faciliteren en normaliseren van roken wordt aangepakt. Waardoor dit er toe bijdraagt dat jongeren niet beginnen met roken en rokers stoppen met roken of gestopt blijven. Er is volgens het kabinet geen minder vergaand alternatief denkbaar waarbij hetzelfde doel kan worden bereikt, hetgeen overheidsinterventie in de vorm van deze amvb rechtvaardigt.

Het voorstel zal averechtse gevolgen hebben

Hoewel ITN het doel van de staatssecretaris om te voorkomen dat jongeren beginnen met roken ondersteunt, ziet zij niet in hoe de voorgestelde maatregel tot sluiten van de rookruimtes bij bedrijven zou kunnen bijdragen aan deze doelstelling.

1. Juist het roken in een rookruimte, in plaats van in de openbare ruimte, op straat of op de parkeerplaats van bedrijven, zorgt ervoor dat niet-rokers, geen 'overlast' ervaren. Het afschaffen van de rookruimte bij bedrijven zal dus niet alleen roken publiekelijk meer zichtbaar maken bij niet-rokers (inclusief jongeren), maar ook mogelijk ook 'overlast' creëren. Een averechts effect dus waarbij de rokers beperkt worden in hun levenssfeer wat in strijd is met artikel 10 van de Grondwet, "een ieder heeft recht op zijn persoonlijke levenssfeer".
2. Rokers die willen stoppen met roken of gestopt willen blijven zullen door de afschaffing van rookruimtes verplicht worden om zich toch nog onder de rokers te begeven. Het verbannen van de rokers uit de afgesloten en veelal weggestopte rookruimtes naar de openbare en publieke ruimtes maakt roken juist meer zichtbaar, en heeft een tegengesteld effect t.o.v. het doel van de wet.
3. Jeugdroken tegengaan is prima. Werknemers in het corporate bedrijfsleven zijn over het algemeen 18 jaar of ouder. Deze maatregel om rookruimtes in het bedrijfsleven af te schaffen draagt dus niet of nauwelijks bij aan het verminderen van jeugdroken.

Het voorstel houdt geen rekening met bedrijfsmatige en financiële gevolgen:

De staatssecretaris schrijft dat het sluiten van de rookruimtes in verschillende sectoren geen financiële gevolgen voor de regering met zich meebrengt. Dat is, volgens ITN volledig irrelevant als het gaat om het sluiten van de rookruimtes bij bedrijven.

ITN is teleurgesteld dat er niet is gekeken naar de impact van de maatregel op de bedrijfsvoering, in het bijzonder inzake de werktijden en effectiviteit van werknemers en andere zaken.

- Roken blijft een vrije keuze. Meer dan 20% van de Nederlandse beroepsbevolking rookt. ITN wenst deze groep niet te discrimineren maar te faciliteren, zonder dat anderen daar (over)last van hebben.
- De staatssecretaris schrijft in zijn voorstel dat de financiële gevolgen voor de sectoren naar verwachting beperkt zijn maar hierbij gaat hij niet in op het feit dat werknemers minder efficiënt, effectief en flexibel zijn omdat zij steeds en herhaaldelijk naar locaties verder weg zullen moeten om een sigaret te kunnen roken.
- Het feit dat rokers, door de sluiting van rookruimtes in bedrijven meer tijd nodig hebben (in plaats van 2 minuten om een sigaretje in de rookruimte te roken, nu naar buiten en soms het terrein af moeten), heeft ook gevolgen voor de bedrijfsvoering van ieder normaal bedrijf.

ITN verzoekt deze bedrijfsmatige en financiële gevolgen mee te nemen in het voorstel.

Het voorstel behelst een verregaande vorm van overheidsbemoeienis

Met de verplichting tot het sluiten van rookruimtes in het bedrijfsleven bemoeit de staatssecretaris zich nadrukkelijk met de vrijheid van bedrijven om hun eigen bedrijfs- en werkruimte in te richten en daarbij de gezondheid van de werknemers in acht te nemen, op een dusdanige efficiënte manier dat werknemers in het gebouw kunnen blijven om aan hun nicotinebehoefte te voldoen, zonder anderen tot last te zijn.

Net zoals de staatssecretaris zich niet zou moeten bemoeien met de mogelijkheid van een burger om al dan niet in zijn eigen woning te willen roken, zou de staatssecretaris zich ook niet moeten én mogen bemoeien met de inrichting van de werkruimte van private bedrijven.

Het voorstel is niet in lijn met de afspraken uit het Preventieakkoord

Het Preventieakkoord stelt *“Voor het sluiten van rookruimten op de werkplek buiten de horeca wordt een convenant met het bedrijfsleven gesloten, waarbij het uitgangspunt is dat het bedrijfsleven zijn verantwoordelijkheid kan nemen en dat sluiting gerealiseerd is in 2023. Indien na 3 jaar bij een tussenmeting blijkt dat er onvoldoende voortgang is geboekt wordt wetgeving voorbereid.”*

Naast de vraagtekens die ITN zet bij het voornemen tot sluiten van de rookruimtes bij private bedrijven vraagt ITN zich af wat de reden is om de voorgenomen datum tot sluiting van rookruimtes bij bedrijven van 2023 zoals opgenomen in het preventieakkoord te vervroegen. Zowel in het besluit, als in de IAK vragen wordt hier niet verder op in gegaan.

Conclusie

- Wetgeving waarbij uitgebreide beperkingen worden opgelegd aan een legaal product vereist een sterke onderbouwing, en een heldere kennis van de uitwerking en effectiviteit in de praktijk noodzaakt. Helaas is deze (wetenschappelijke) onderbouwing niet aanwezig, en ontbreekt de onderbouwing van de beoogde effecten.
- De voorgestelde maatregelen maken niet alleen sterke inbreuk op de vrijheid van bedrijven en consumenten, maar zullen bovenal een tegengesteld effect hebben. Roken wordt hiermee niet minder, maar juist meer zichtbaar.